

وزارت عدلیه

ریاست پالیسی و پلان

پالیسی وزارت عدلیه

(قانون و عدالت)

جدی سال ۱۳۹۶ مطابق جنوری ۲۰۱۸

فهرست مطالب

۱. پیام وزیر عدلیه
۲. مقدمه
۳. دیدگاه، ارزش و اصول وزارت
  - دیدگاه
  - ارزش
  - اصول
۴. نکات محوری پالیسی
۵. ساحات کاری وزارت
  - امور قانونگذاری
  - خدمات حقوقی
  - امور مجوزین
  - اداره و مدیریت
۶. چهارچوب تطبیق پالیسی
  - چهار چوب پالیسی
  - ساحه تطبیق
  - ایجاد هماهنگی
  - تدوین و تطبیق استراتژی
  - شناسایی منابع پالیسی
  - رهبری و نظارت پالیسی

جمهوری اسلامی افغانستان

وزارت عدلیه

پیام وزیر عدلیه:

به نمایندگی وزارت عدلیه مسرت دارم که پالیسی این وزارت با استفاده از تجارب کشور های دارای سیستم تقویه شده عدلی و حقوقی و مشاوره تخنیکي کارشناسان داخلی و خارجی که در سکتور عدلی با این وزارت همکاری دارند، جهت تحقق دیدگاه و هدف کلی این وزارت در پنج سال آینده انکشاف داده شده است .

هدف اصلی این پالیسی تطبیق احکام قانون اساسی در بخش حاکمیت قانون و حقوق بشر از طریق تقویت سیستم عدلی و ارایه خدمات با کیفیت عدلی و حقوقی بوده است .

با تطبیق این پالیسی، وزارت عدلیه امید وار است تا زمینه دسترسی به عدالت را در سراسر کشور مساعد سازد .

بدینوسیله مقام رهبری وزارت عدلیه از تمام ارگانهای ذیربط دولتی و موسسات خارجی که در انکشاف پالیسی همکاری نموده ابراز امتنان مینماید . همچنان تمنا دارد تا حمایت و کمک های تخنیکي و مالی شانرا جهت تطبیق این پالیسی ادامه دهند .

به امید حاکمیت هر چه بیشتر قانون و دسترسی به عدالت

داکتر عبدالصیر (انور)

وزیر عدلیه

جمهوری اسلامی افغانستان

وزارت عدلیه

مقدمه:

حاکمیت قانون یکی از عناصر کلیدی دستیابی به عدالت، احترام به حقوق بشر، کاهش میزان فساد و عدم مصئونیت از مجازات است. حاکمیت قانون یعنی ایجاد و تطبیق یک سیستم عدلی و قضائی بیطرف، عادلانه و قابل دسترس بر بنیاد معیارها و اساسات اسلامی که تامین کننده زندگی، اموال و خانواده بوده و به افراد برابر قانون ارجحیت دهد. دولت افغانستان مصمم است تا قوانین عدلی شفاف، قابل دسترس و مناسب را که همه افغانها با آن دسترسی داشته باشند، بوجود آورد تا از این طریق به حاکمیت قانون در سراسر کشور کمک نماید.

با در نظر داشت مطالب فوق الذکر وزارت عدلیه در روشنی دیدگاه (حاکمیت قانون و دسترسی به عدالت در سراسر کشور) و هدف ستراتیژیک خویش (تقویت سیستم عدلی و ارائه خدمات با کیفیت عدلی و حقوقی)، پالیسی را انکشاف داده است تا نقش مهمی را در عرصه حاکمیت قانون از طریق طرح، تسوید، تدقیق و نشر اسناد تقنینی، آموزش و آگاه ساختن مردم از حقوقشان، ارائه خدمات مشوره های حقوقی و دفاع از حقوق مظنونین و متهمین بی بضاعت، دفاع از منافع عامه، حل منازعات حقوقی مردم، نگهداری اطفال تحت حجر در شرایط مناسب و مراقبت و تنظیم امور مراکز اصلاح و تربیت اطفال متخلف از قانون ایفا نماید و متعهد است که فعالیت های خود را در زمینه های مذکور خصوصا سیستم مدیریت قضایا که من حیث یک بانک الی تنفیذ حکم محکمه ثبت و راجستر مینماید، با کیفیت بهتر و وسعت بیشتر ادامه دهد.

دیدگاه، ارزش و اصول وزارت

دیدگاه، ارزش و اصول در این پالیسی مسولیت سکتور عدلی و قضایی خصوصاً وزارت عدلیه را جهت حاکمیت هرچه بیشتر قانون و دسترسی به عدالت مشخص میسازد که در روشنائی آن استراتژی و برنامه ها طرح و تدوین گردد.

• دیدگاه

حاکمیت قانون و دسترسی به عدالت در سراسرافغانستان

• ارزش

- ✓ تعهد و وفاداری به قانون اساسی افغانستان
- ✓ احترام به اصول دین مقدس اسلام و حفاظت از ارزشهای دینی .
- ✓ برابری و مساوات (عدالت)
- ✓ بی طرفی و عدم تبعیض در اتخاذ تصمیم
- ✓ ثبات و پایداری

• اصول

- وزارت عدلیه در ارایه خدمات با کیفیت عدلی و حقوقی اصول ذیل را مراعات می نماید.
- ✓ دفاع و رعایت احکام مندرج قانون اساسی در ساحه کاری وزارت
- ✓ مراعات اصل شفافیت و حسابدهی در همه امور
- ✓ فراهم نمودن خدمات با کیفیت (مثمر، موثر، قابل دسترس و با اعتبار) عدلی و حقوقی.
- ✓ بلند بردن ظرفیت برای حل منازعات حقوقی و تسریع تطبیق فیصله های قطعی محاکم.
- ✓ تشریک مساعی و هماهنگی در انجام فعالیت ها خصوصاً در سکتور عدلی و قضائی .
- ✓ دسترسی متوازن و متناسب به خدمات عدلی و حقوقی

نکات محوری این پالیسی :

موضوعات و محورهای ذیل نکات محوری و خطوط اساسی پالیسی و سیاست وزارت عدلیه را جهت تحقق هدف استراتژیک اش تشکیل میدهد :

- تقویت ارزشهای ملی، دفاع و رعایت احکام مندرج قانون اساسی در ساحه کاری وزارت، در سطح دولت و حکومت .
- تقویت حاکمیت قانون از طریق تسوید، تدقیق، چاپ و نشر اسناد تقنینی کشور .
- بلند بردن ظرفیت برای حل منازعات حقوقی فامیلی، مدنی و تجارتی قبل از ارجاع آن به محاکم
- تسریع تطبیق فیصله های قطعی محاکم در قضایای مدنی و تجارتی
- بلند بردن ظرفیت برای حمایت و دفاع از دارایی ها، ملکیت ها و منافع دولت.
- مواظبت و نگهداری موثر و مطمئن محجوزین.
- ایجاد و توسعه سیستم خدمات مساعدت های حقوقی در تمام ولایات کشور

تقویت و توسعه سیستم مدیریت ثبت قضایا منحصراً یک منبع موثق آماری به مقصد تحلیل و ارزیابی قضایا در مراحل مختلف ادارت عدلیه

عدلی و قضایی در تمام ولایات کشور

- توسعه و هماهنگ نمودن برنامه آگاهی حقوقی عامه در سطح کل کشور .
- دفاع از حقوق بشر، دموکراسی و حقوق اساسی و آزادی های عمومی شهروندان در سطح کشور .
- تقویت منابع بشری و تطبیق ریفرم اداری .
- ایجاد و توسعه زیر بناهای فزیکتی
- تقویت همکاری و هماهنگی با سایر برنامه های دولت مخصوصاً در سکتور عدلی وقضایی.

ساحات کاری وزارت:

۱. امور قانونگذاری:

هدف: - اکمال چارچوب قوانین در مطابقت با نیاز های اساسی جامعه و معیاری های ملی و بین المللی، چاپ و توزیع آن جهت رفع نیازی مندی های کشور.

پیامد: - رفع نیازمندی های ادارات و شهروندان در بخش قوانین.

فعالیت ها:

۱.۱ بازنگری، طرح، تسوید، تدقیق و تعدیل اسناد تقنینی.

۱.۲ طبع، نشر و توزیع قوانین.

۲. خدمات حقوقی:

هدف: - دفاع از حقوق مظنونین و متهمین بی بضاعت، حمایت از دارائی های عامه، رسیدگی به دعاوی حقوقی، ارتقای دانش حقوقی شهروندان و تقویت دموکراسی.

پیامد: - افزایش میزان دسترسی به عدالت.

فعالیت ها:

۲.۱ ارائه مساعدت های حقوقی.

۲.۲ حمایت و دفاع از دارائی های عامه.

۲.۳ تقویت سیستم مدیریت قضایا و ثبت قضایا در دیتابیس سیستم مدیریت قضایا جهت حفظ و نگهداری معلومات

۲.۴ حل و فصل قضایای حقوقی از طریق مصالحه و میانجیگری.

۲.۵ تقویت دموکراسی و حقوق بشر.

۲. امور محجوزین

هدف: - تقویت و انکشاف اساسات و معیار های حقوق بشر در مراکز اصلاح، عیار سازی مراکز اصلاح با حداقل معیار های بین المللی و ارایه خدمات با کیفیت عدلی و حقوقی در راستای نگهداری، اصلاح و تربیت مجدد محجوزین.
پیامد: - تجدید تربیت و ادغام مجدد اطفال به جامعه.

فعالیت ها:

- ۳.۱ نگهداری مصئون محجوزین.
- ۳.۲ آموزش های فنی و حرفوی.

۴. اداره و مدیریت:

هدف: - ارایه خدمات با کیفیت اداری، فنی و تخنیکي به منظور ایجاد یک اداره سالم و سرعت بخشیدن در تطبیق برنامه های وزارت عدلیه در راستای استراتژی وزارت.
پیامد: - بهبود محیط و افزایش ظرفیت کاری کارمندان.

فعالیت ها:

- ۴.۱ ارایه خدمات اداری.
- ۴.۲ ارایه خدمات فنی و تخنیکي.

چهارچوب تطبیق پالیسی:

• چهارچوب پالیسی

چهارچوب پالیسی وزارت عدلیه در پنج سال آینده این است که قوانین کشور بخصوص قوانین جزائی، مدنی و تجارتی را مطابق قانون اساسی، میثاق ها و کنوانسیون های بین المللی که افغانستان به آن ملحق شده است بازنگری نماید، قوانین مورد نیاز مردم را چاپ و درسراسر کشور منتشر نماید، مردم را نسبت به حقوق و وجایب شان آموزش و آگاهی دهد به مظنونین و متهمین بی بضاعت مشوره و مساعدت حقوقی ارائه نماید، کادر مسلکی وزارت را از طریق مرکز مستقل ملی آموزش حقوقی، آموزش دهد، حل دعاوی حقوقی ومدنی مردم را بهبود بخشد، دفاع از املاک دولتی را بهتر سازد امنیت و شرایط زندگی محجوزین را بهبود بخشد، نیاز ادارات حکومتی به ترجمه اسناد رسمی حقوقی را رفع نماید. فاطر را برای ارائه خدمات بهتر به مردم تجهیز نموده، و سایل، تجهیزات و وسایل لازم را فراهم نماید و دموکراسی را از طریق ثبت احزاب سیاسی و سازمان های اجتماعی تقویت نماید.

ساحه تطبیق

ساحه تطبیق این پالیسی را واحد های ذیربط وزارت عدلیه در مرکز و ولایات و همکاران ملی و بین المللی که در این راستا وزارت عدلیه را جهت تحقق هدف استراتژیک اش همکاری می نماید، تشکیل می دهد.

● ایجاد هماهنگی

جهت تطبیق موثر این پالیسی، ریاست پالیسی و پلان مکلفیت ایجاد روحیه همکاری و هماهنگی را بین نهاد ها و ارگانهای ذیربط که وزارت عدلیه را کمک می نماید، داشته و سعی مینماید تا طور هماهنگ و منسجم جهت تطبیق این پالیسی با هم همکاری نمایند.

● تدوین استراتژی

جهت تطبیق موثر این پالیسی ریاست پالیسی و پلان این وزارت مکلفیت تدوین استراتژی و پلان استراتژیک پنج سال آینده را نیز دارا می باشد.

● شناسائی منابع پالیسی

غرض تطبیق موثر پالیسی وزارت لازم دانسته می شود تا همکاران ملی و بین المللی در این راستا وزارت عدلیه را یاری رسانند.

● رهبری و نظارت پالیسی

رهبری و نظارت پالیسی را مقام رهبری وزارت و واحد های ذیربط آن در سطح مرکز و ولایات در مدیریت استراتژیک خویش دارند.

پایان